

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 28 november.

2 § Statsministerns frågestund

*Statsministerns
frågestund*

Anf. 1 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Jag hälsar statsministern och övriga deltagare välkomna till dagens frågestund.

Insatser med anledning av varsel

Anf. 2 MONA SAHLIN (s):

Herr talman! I oktober och november har vi sett över 40 000 varslade. Till det kommer många visstidsanställda som också har fått gå. För två veckor sedan sade du, Fredrik Reinfeldt, mycket avfärdande till mig att varsel bara är varsel. Du tyckte att jag oroade folk i onödan.

Nästan alla 975 som varslades på Volvo Lastvagnar i höstas har förlorat jobbet. Bara 40 av de jobben räddades. Så ser det ut i många företag runt om i dag.

Vad säger du i dag? Är det fortfarande att varsel bara är varsel? Eller väntar man in decembersiffrorna för att se om de är lika dystra som i oktober och november? Måste det bli ännu värre?

Denna tvekan och passivitet från regeringens sida är redan kostsam och förödande för många löntagare och företag.

Varför dröjer man så länge? Riksbanken reagerar. När inser regeringen att det är dags att sätta jobben främst och sätta in insatser – och det nu?

Anf. 3 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Nu har också OECD konstaterat att Sverige har Europas mest expansiva finanspolitik. Vi är så att säga i Europatoppen bland dem som gör allra mest med det som stimulerar till arbete. Vi säger nej till Socialdemokraternas och andra vänsterpartiers förslag om skattechock som kraftigt höjer priset för att anställa – inte minst den del som är riktad mot dem som är under 26 år och som i princip fördubblar arbetsgivarnas kostnad. Det är fel väg; det leder till färre jobb.

Det går inte att lösa detta med mindre än att islossningen kommer i gång när det gäller det finansiella systemet. Trots våra finanspolitiska stimulanser riskerar det att inte nå fram med mindre än att vi får i gång kreditsystemet i Europa och i världen. Vi agerar fortsatt kraftfullt för att det ska komma på plats. Till det hjälper naturligtvis räntesänkningen och den kortsiktiga effekten av att den svenska kronan nu är svag. Mycket av detta stimulerar som sagt till att rädda så många jobb som det går.

Anf. 4 MONA SAHLIN (s):

Herr talman! Vad var det för svar till dem som är varslade och till dem som går ut i arbetslöshet? Vad var det för svar till alla dem som vi vet kommer att förlora jobbet under våren? Det var ett svar från en statsminister som låter som om han bara ska opponera mot oppositionen i stället för att använda regeringsmakten till att göra något nu.

Din finansminister uttryckte för bara några dagar sedan att det är en vargavinter som väntar. Den vargavintern har kommit efter ert så kallade superpaket, som budgeten döptes till, som kom i september – före alla dessa varsel.

Min fråga är fortfarande: Menar statsministern på allvar att man tänker fortsätta sitta med armarna i kors och se Riksbanken och andra agera men inte tänker göra det själv? När kommer insatserna som är så välbehövliga för svensk ekonomi och för jobben?

Anf. 5 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Det må vara att vi ibland för en diskussion om förslag som det fattas beslut om här i riksdagen. Svenska folket har inte sett en enda krona av detta ännu. Det kommer från årsskiftet. Så fungerar demokratin. Det tar tid att fatta beslut. Europas mest expansiva finanspolitik är ännu inte på plats. Då ligger vi ändå långt före många andra.

Det är i stunder som dessa som politiken ofta går fel. En del ägnar sig i stället åt att vilja köpa bilföretag och att spekulera med pensionärernas pengar i företag som inte går med vinst. Det är lätt att säga fel saker just nu och ta pengarna från välfärden, från sjukvården och äldreomsorgen, och säga att det är dags att sätta in dem i högriskverksamhet som vi inte riktigt vet hur vi ska få på fötter.

Mitt besked är att vi har den mest expansiva finanspolitiken som är inriktad på att ge stöd till jobb och omställning på en arbetsmarknad där det fortsatt går att få jobb. Det är det sätt vi möter det mörker som breder ut sig. Sverige kommer att se ökad arbetslöshet; det kommer vi att se över hela Europa. Vi gör vad vi kan för att stå emot.

Statsbidrag till kommuner och landsting

Anf. 6 LARS OHLY (v):

Herr talman! Jag antar att statsministern möter människor med samma oro som jag möter när jag är ute. Det finns många som mår dåligt över att framtidsutsikterna verkar vara mycket sämre än de var för bara ett halvår sedan. Man är orolig för sitt eget och andras jobb. Man är rädd för att arbetslösheten kommer att bita sig fast. Man är rädd för att de som blir arbetslösa inte kommer att klara sig på en låg arbetslöshetsersättning.

Mitt i denna jobbkris drabbas vi dessutom av en välfärds-kris. Sveriges kommuner och landsting får inte ens, enligt regeringens förslag, uppräknade statsbidrag som kompenserar för pris och löneökningar. Man kompenserar inte ens för kostnadsökningar i kommuner och landsting. Det kommer att leda till ytterligare arbetslösa inom sjukvård, äldreomsorg, förskola, skola och kultur. Överallt i välfärdens kärna kommer fler att sägas upp och späda på de varsel som redan finns på den privata sidan. Det är en oansvarig politik, Fredrik Reinfeldt.

Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Vi skjuter till 6 miljarder till kommun- och landstingssektorn i den budget som träder i kraft från den 1 januari. Den mest verkningfulla delen är att vi sänker arbetsgivaravgiften, vilket också lättar kostnaderna för offentliga arbetsgivare. Det finns olika sätt att förstärka de offentliga kassorna. Vi valde den vägen. Det gör ingen skillnad, det är en lättnad så god som en annan. Den kommer att hjälpa till att stå emot i ett svårare läge.

När vi följer kommunekonomin ser vi att de ännu inte har kommit ned i underskott, men visst finns det enskilda kommuner som har problem.

Det är därför det är så viktigt att vi gör rätt vägval inför de många propåer från olika håll vi får att förslösa skattepengar. Sätts det i stor omfattning in i riskfyllda projekt för att försöka möta *en* kris i *en* bransch står vi inför risken att vi har tagit bort pengar från välfärdssektorn, från vård och äldreomsorg, och därmed inte har resurser över.

En av de starkaste utgångspunkterna vi har är att vi har haft och fortsatt har starka offentliga finanser. Men vi skjuter som sagt till resurser på det sätt jag har beskrivit.

Anf. 8 LARS OHLY (v):

Herr talman! Är det med attityden att regeringen gör tillräckligt och inte ska slösa med skattebetalarnas pengar som Fredrik Reinfeldt möter människor som känner oro för att arbetslösheten ökar både i privat och i offentlig sektor, som känner oro för att de inte kommer att klara sig med en låg a-kassa om de blir uppsagda och som känner oro för att samhälls-ekonomin går åt fel håll? Är det att slösa att satsa på fler anställda inom sjukvård och äldreomsorg? Är det att slösa med skattebetalarnas pengar att bygga ut välfärden i en tid då vi behöver höja kvaliteten i välfärden men också möta de uppsägningar som riskerar att komma? Är det att slösa att ha lite framförhållning och planering och inse att kommuner och landsting kommer att få sämre ekonomi de närmaste åren?

Enligt uppgifter från Kommunal i morse är det minst 4 500 som riskerar att sägas upp inom det närmaste året. Jag tror att det är i underkant. Det läggs ovanpå de redan höga varslen inom fordonsindustrin och annan privat industri på många andra håll.

Det är ansvarslöst att ha den attityd som statsministern har!

Anf. 9 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Det handlade inte om med vilket besked jag mötte människor som är oroliga. Jag mötte vänsterledaren Lars Ohlys påståenden att vi inte har några resurser till offentliga verksamheten med vad som är

sant och riktigt i vår budget. Det tycker jag ändå är ett viktigt besked. Hävdas det att vi inte har tillfört några resurser och vi har tillfört 6 miljarder är det en väsentlig skillnad. De 6 miljarderna betyder mycket för offentliga verksamheter.

Jag har varit tydlig med att det viktigaste vi nu gör är att vara akt-samma om de offentliga finanserna. Då behöver vi inte hamna där vi hamnat i andra nedgångar, nämligen i behov av nedskärningar och direkta besparingar. I många länder runt om som möter denna svåra situation talar man om lönesänkningar för offentliganställda eller mycket kraftiga skattehöjningar. Det är något som Lars Ohly förespråkar oavsett konjunktur men som vi tycker är viktigt att försöka undvika.

Det är viktiga besked, Lars Ohly. Den som är ansvarsfull med offentliga finanser hamnar inte i nedskärningar och skattehöjningar. Det är vårt besked.

Begreppet utanförskap

Anf. 10 PETER ERIKSSON (mp):

Herr talman! Reinfeldt, som känd amatörpsykolog, kanske har hört talas om det akademiska uttrycket: ju mindre abstrakt klarhet desto större risk för konkret vilsenhet.

Miljöpartiet har tidigare kritiserat regeringen för att använda och definiera begreppet utanförskap på ett sätt som gör att politiken blir alldeles felriktad. Ni inkluderar till exempel korttidssjuka som drabbats av förkylning eller influensa som del av utanförskapet.

Nu har Riksrevisionen granskat det så kallade utanförskapet och här är några talande citat:

Regeringens uppskattningar av utanförskapets omfattning är inte rättvisande.

Definitionen av begreppet utanförskap uppfyller inte de krav på mål som riksdagen ställt upp.

Otydligheten kan leda till en mindre effektiv styrning.

Genom att använda ett otydligt mål riskerar regeringen felprioriteringar inom sysselsättningspolitiken.

Är det inte dags att ni försöker se de problem som verkligen existerar i stället för att hitta på nya och stämpla människor?

Anf. 11 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Min bestämda uppfattning är att Sverige visade upp en siffra för arbetslöshet som inte täckte alla dem i Sverige som hade arbetsförmåga och inte arbetade.

Det var en synvilla framställd för att svenska folket skulle få en annan bild av arbetslösheten än vad som var sanningen. Den exposerades dessutom runt om i Europa och världen i påståenden om att vi hade särskilt låg arbetslöshet i Sverige. Vi kunde ganska enkelt visa att det inte stämde.

Det var massor av människor i arbetsför ålder med arbetsförmåga som inte räknades som arbetslösa.

Man kan diskutera hur den exakta gränsen för att definiera ett utanförskap ska se ut. Det gjordes i bästa syfte att försöka nå alla människor med arbetsförmåga och vilja att komma in på arbetsmarknaden och syn-

liggöra dem och utforma en politik som sänkte trösklar och gjorde det mer attraktivt att anställa dem och enklare för dem att komma in på arbetsmarknaden. Det är det vi har gjort.

Utanförskapet har fallit mycket kraftigt sedan regeringen tillträdde. Mycket av vår politik är fortsatt inriktad på att underlätta människors väg in på arbetsmarknaden – människor som tidigare var osynliggjorda.

Prot. 2008/09:42
4 december

*Statsministerns
frågestund*

Anf. 12 PETER ERIKSSON (mp):

Herr talman! Jag tycker att det är alldeles uppenbart att ni i förra valrörelsen medvetet försökte räkna upp siffrorna och skapa en illusion av något som i stor utsträckning inte existerade.

Jag är ganska rädd för att ni är på väg att försöka göra något liknande den här gången genom att skapa en vi-och-de-känsla med nya motsättningar som ni hittar på, till exempel i de formuleringar som ni har visat upp i samband med det så kallade Sverigekontraktet.

Den moderata PR-byrå som arbetar vidare med att skapa begrepp och motsättningar och någonting som inte existerar i särskilt stor utsträckning som reella problem i verkligheten, men som ni kan försöka profitera på därför att det finns de som tror att de gör det.

Anf. 13 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Min bestämda uppfattning är att vi har betydande integrationsproblem i Sverige. Många som är utrikes födda upplever att det är svårt att komma in i det svenska samhället både i arbete och i förståelse för det nya hemlandet.

Man kan göra som Peter Eriksson och stå och raljera över det. Jag tycker att det är viktigare att säga att vi har allvarliga problem och att vi försöker göra något åt dem.

Påståendet att det inte skulle ha funnits ett bredare utanförskap är också märkligt.

Låt oss titta på den största enskilda gruppen. Vi är en befolkning på bara 9 miljoner. Av dem är 1,6 miljoner över 65 år. I befolkningen på drygt 7 miljoner under 65 år är 550 000 förtidspensionärer. Det är en så förfärande siffra att vi bestämde oss för att döpa om dem och i stället säga att de lever med sjuk- och aktivitetsersättning.

Hela definitionen är att denna jättegrypp av människor skulle ha jobbat klart och helt sakna arbetsförmåga. De syntes inte i arbetslöshetsstatistiken. Jag skulle vilja säga att vi har synliggjort dessa människor. Våra ansträngningar för att försöka få dem att återkomma till arbetsmarknaden var en viktig del i hur vi utformade vår politik för att möta utanförskapet.

Man kan ha Peter Erikssons attityd och inte låtsas om det. Jag tycker inte att det är bra.

Diskriminering på grund av ålder

Anf. 14 CURT LINDEROTH (m):

Herr talman! Min fråga gäller diskriminering på grund av ålder. Efter den 1 januari nästa år har vi ju en lag mot diskriminering i arbetslivet på grund av ålder. EU-kommissionen lade den 2 juli i år fram ett förslag om

kommande direktiv att införa principen om likabehandling även utanför arbetslivet.

I den svenska valmanskåren är ca 24 procent äldre än 65 år. Dessa personer, som sedan år 2000 väntar på en lag mot diskriminering glädde sig visserligen över att alliansregeringen införde en sådan lag i våras, men var besvikna över att lagen bara gäller i arbetslivet.

Min fråga är: Kommer herr statsministern som EU-ordförande hösten 2009 att arbeta kraftfullt för att direktiven stadfästs och för att Sverige skyndsamt inför en lag mot diskriminering på grund av ålder?

Anf. 15 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Jag kan inte lova att jag i egenskap av ordförande för Europeiska unionen från den 1 juli ska agera för det. Däremot har det varit viktigt att synliggöra det faktum att vi upplever att framför allt äldre i Sverige tycker att de blir diskriminerade på arbetsmarknaden.

Vi har vidtagit aktiva politiska åtgärder för att få en ändring till stånd vad gäller just detta. Vi har bland annat riktade lättnader för den som anställer någon som är över 65 år. Vi har också fördubblat det särskilda jobbskatteavdraget för den gruppen, vilket gör att vi faktiskt har sett en ökning på arbetsmarknaden i gruppen 65 år fyllda. Av de 1,6 miljoner som är 65 år fyllda är nära 100 000 fortsatt förvärvsarbetande. Det är en glädjande och viktig utveckling. Jag tror att det kommer att sända signalen att vi får en riktig och bra syn på enskilda individers förmåga även efter fyllda 65 år.

Jag tycker att vi i aktiv handling har visat hur vi försöker rätta till den här situationen.

Men jag törs inte lova mer än så när det gäller vad jag ska göra i min kommande roll som ordförande i Europeiska unionen.

Statistikunderlag i jobbkrisen

Anf. 16 SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s):

Herr talman! Att ha rätt faktaunderlag i statistiken är en av grundförutsättningarna för att kunna möta problemen på rätt sätt.

Vi har tidigare i höst sett att drygt 40 000 har blivit varslade på den svenska arbetsmarknaden. Samtidigt vet vi att många som har varit korttidsanställda eller jobbat på bemanningsföretag har förlorat sina jobb. Ibland har det lite nonchalant sagts i medier att man har löst detta genom att korttidsanställda eller de som har jobbat på bemanningsföretag har fått lämna.

Det här är ju också människor av kött och blod som ska fira jul och som ska ha sin försörjning.

Arbetsförmedlingen ser att av dem som nu kommer som arbetssökande kommer 40 procent från korttidsanställningar.

Jag menar att det är en brist i uppgifterna. Det finns ett mörkertal i jobbkrisen i Sverige just nu.

Är statsministern beredd att göra något för att vi ska få ett bättre statistikunderlag med anledning av att arbetsmarknaden har förändrats i riktning mot fler korttidsanställda? På vilket sätt i så fall?

Anf. 17 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Om det är viktigt med statistik så låt oss börja från rätt utgångspunkt.

Innan dessa varsel kommer jobbar vi mer än någonsin både i antal personer och i antal timmar. Det är riktigt att vi redan kan se i statistiken att det faller tydligare när det gäller antalet arbetade timmar, vilket återspeglar det som Sven-Erik Österberg säger. Det är ett fenomen som naturligtvis uppträder.

Låt oss vara tydliga med vad som sker.

Det är en global efterfrågedgång som är den starkaste vi har sett på 30 år. Ett litet öppet exportberoende land som Sverige som har sina huvudmarknader i Storbritannien, Tyskland och USA får naturligtvis, till följd av att efterfrågan faller kraftigt i dessa länder, se att en hel del produkter inte går att sälja.

Det är självklart att det leder till ökad arbetslöshet och till att de som står längst från arbetsmarknaden eller är timanställda är mest hotade.

Låt oss vara överens om det. Arbetslösheten kommer att växa. Frågan är vad vi gör åt det.

Det behövs stöd till omställning och inriktning mot finanspolitiska stimulanser. Därför är det viktigt att konstatera att vi har den mest expansiva finanspolitiken i hela Europa och att vi agerar från överskott i offentliga finanser. Det är precis det jag beskriver.

Vi kan nog vara överens om hur problemet ser ut, men vi är inte överens om hur vi ska lösa det.

Räntesänkningar

Anf. 18 CARL B HAMILTON (fp):

Herr talman! Den ekonomiska situationen är ju allvarlig. Därför är det mycket välkommet att Riksbanken har kommit med en otippat stor räntesänkning i dag. Det kommer förhoppningsvis att hålla huspriserna uppe och det kommer att ha en kraftig expansiv effekt på ekonomin, kanske 30 miljarder på lång sikt och 10–15 miljarder i ett kortare perspektiv.

Det är ju mycket. Det är lika mycket som den budget som regeringen lade fram i september. Det är alltså en mycket kraftfull åtgärd.

Den här åtgärden blir ju särskilt viktig om den koordineras med vad man gör i andra länder, i ECB, Bank of England och andra. Det är ju till nytta för dem som arbetar i vår exportindustri.

Räntesänkningen i Sverige och på andra ställen får ju full effekt först om kreditkrisen – proppen i systemet – på europeisk nivå löses upp. Hur förbereder sig statsministern för att lösa denna fråga inför det toppmöte där den här frågan ska upp?

Anf. 19 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Det första räntesänkingssteget togs koordinerat tidigare i höst – den första halvprocenten. I dag har Riksbanken gjort en exceptionell räntesänkning. Vi kan också notera att till detta kommer, om vi nu diskuterar hur detta påverkar exportindustrin, att vi har en dollar som nu noteras till 8:40 och en euro till 10:50. Det är alltså en enorm försvagning

av den svenska kronan som tynger en del, men det är väldigt välkommet för den som bedriver exportverksamhet.

Min uppfattning är att det som Ekofin, alltså finansministrarnas möte, gjorde häromdagen, nämligen att sätta tryck på att få lägre garantiavgifter som ett stöd för att snabbare få på plats alla delar i bankpaketet som förhandlades fram tidigare i höst, är någonting som jag ämnar agera för att försöka få på plats fullt ut efter Europeiska rådet. Det har satts ett tryck på kommissionen att förbereda det. Jag delar helt Carl B Hamiltons uppfattning att man kan göra nära nog vad som helst nu. Men om inte islossningen kommer i det finansiella systemet kommer inte åtgärderna att nå fram. Därför måste också det arbetet fortsätta.

Stimulansåtgärder för arbetsmarknaden

Anf. 20 SONIA KARLSSON (s):

Herr talman! Som det sades alldeles nyss har Riksbanken i dag sänkt räntan till 2 procent för att dämpa fallet i produktion och sysselsättning och klara inflationsmålet på 2 procent. Riksbanken tar det ansvar för svensk ekonomi som regeringen inte förmår att ta. Nu krävs det verkliga aktivitet från regeringen.

Vi socialdemokrater har lagt fram förslag om breda stimulansåtgärder med till exempel satsningar på ombyggnad av miljonprogrammet, ROT-avdrag, mer resurser till kommunerna, förlängning av miljöbilspremie och förstärkningar av ekonomin för barnfamiljer och pensionärer. Men regeringen är helt passiv.

Tänker regeringen fortsätta att vara passiv och bara titta på när arbetslösheten växer?

Anf. 21 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Det var väl en del saker som Sonia Karlsson glömde på den där listan? Hur var det i fråga om att köpa Volvo och Saab? Det är en mycket lång lista. Skattebetalarna kan fundera över hur mycket oppositionen egentligen har råd med. Finns det så att säga inget slut på hur mycket man kan vrida på kranarna?

Då kan jag säga att vi kommer att få underskott under 2009. Det finns en gräns för hur långt man kan gå. Sedan syns det också i förväntan på nedskärningar eller höjda skatter. Folk är inte dummare än att de förstår att om man driver ned statsfinanserna till de underskott som socialdemokratin nu önskar kommer det att få långtgående konsekvenser för förmågan att upprätthålla välfärd eller att riskera att leda till höjda skatter.

Därför är det väldigt viktigt att vi i regeringen gör vad vi kan för att se till att det ges stöd för omställning, att riktiga investeringar görs i infrastruktur och forskning och att vi fullföljer vår arbetslinje så att det ska löna sig att arbeta. Allt detta är resurser som är på väg fram. Det sammanfattas av utomstående betraktare som den mest expansiva finanspolitiken i hela Europa med precis den inriktning som man faktiskt förespråkar när man går igenom det.

Det som vi inte ska göra är att tappa greppet om statsfinanserna. Jag är förvånad över med vilken iver Socialdemokraterna ropar på det.

Anf. 22 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Herr talman! Sverige är, som flera har varit inne på, i en svår ekonomisk kris, och nya varsel kommer varje dag. Risken för höga arbetslöhetstal är naturligtvis stor.

När alliansregeringen kom till makten 2006 var ett av huvudmålen att göra någonting för alla som står väldigt långt från arbetsmarknaden. Det var oerhört välkommet för personer som var förtidspensionerade, långtidsarbetslösa, hade en funktionsnedsättning och så vidare.

Alliansregeringen har nu försökt att bryta denna trend. Det tycker jag är bra. Man har sänkt trösklarna för dessa grupper att komma in på arbetsmarknaden. Men nu när varslen duggar tätt är risken att vi bara tittar på de varslade. Det är naturligtvis bra, och vi ska vidta åtgärder för dem. Men vilken beredskap har regeringen för att också se till att fortsätta på den linjen som man har påbörjat, och vad avser statsministern att göra så att de grupper som jag har nämnt inte ska hamna längre bak i kön till jobb?

Anf. 23 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Det är en alldeles riktigt utgångspunkt. Väldigt många av dem som står långt från arbetsmarknaden kommer nu att få det ännu kärvare. Det är därför viktigt att fullfölja den omläggning av arbetsmarknadspolitiken som har skett och som innebär att vi har gett fler instrument till Arbetsförmedlingen att jobba just med att sänka trösklarna för de grupper som frågeställaren nämner. Vi har gett en kraftig lättnad för den som anställer någon som är under 26 år. I realiteten har vi halverat arbetsgivaravgiften. Vi har gett en lättnad för den som anställer någon som är äldre och ger dessutom en extra skattelättnad. Vi har infört särskilda lättnader för den som anställer någon som har varit långtidsarbetslös eller via våra särskilda instegsjobb till stöd för den som ansöker och som befinner sig i en asyprocess här i Sverige. Det har också gett resultatet att vi har fler utrikes födda, fler äldre och fler yngre som har kommit in på arbetsmarknaden.

Mitt besked är att vi ska fullfölja denna inriktning. Vi ska fortsätta att ha ett aktivt coachningsstöd från Arbetsförmedlingen för dessa grupper. Seedar vi det, tillsammans med omställningsförsäkringarnas resurser, och nu också hjälper varslade vidare på arbetsmarknaden men utan att tappa fokus på detta, så får folk fortsatt jobb och byter arbete varje dag och varje vecka i Sverige. Jag har varit på fem arbetsförmedlingar under de senaste veckorna och fått detta beskrivet för mig.

Uppföljning av WHO:s arbete mot fattigdom

Anf. 24 KENNETH JOHANSSON (c):

Herr talman! Centerpartiet har nyligen anordnat ett stort seminarium på temat Osund ojämlikhet. Professor Sir Michael Marmot, ordförande i WHO:s globala kommission för hälsans sociala bestämningsfaktorer, var huvudtalare.

*Statsministerns
frågestund*

Budskapet är: Fattigdom dödar världen över. Stora sociala klyftor är skadliga.

Vi vet att klyftorna ökade rejält i vårt land med ett socialdemokratiskt styre. Nu har alliansens företagarpolitik och arbetslinje ersatt bidragslinjen. Vi får fler jobb, utanförskapet minskar, och jämlikheten kan öka.

Vi centerpartister ser gärna en svensk kommission som en uppföljning av WHO:s arbete. Ett exempel är den finska planen.

Jag vill fråga statsministern hur han ser på betydelsen av att stärka rättvisan i vårt land och hur han ser på möjligheten att nationellt följa upp WHO:s arbete och inrätta en nationell kommission för ändamålet.

Anf. 25 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Det är min fasta övertygelse att fler i arbete är en viktig grund för ökad rättvisa. Det är det som vi ser när vi använder vårt särskilda jobbskatteavdrag. Det är utformat på ett sådant sätt att det minskar inkomstskillnaderna, både därför att det ger mest effekt till den som tjänar lite och därför att fler i arbete utjämnar den typ av skillnader som Kenneth Johansson frågar om.

Huruvida detta ska leda vidare till en svensk särskild kommission kan jag inte svara på nu på rak arm, utan det får vi naturligtvis titta på i särskild ordning. Det är väl statsrådet Maria Larsson som i så fall är närmast berörd. I så fall får vi återkomma till det.

Stöd till fordonsindustrin

Anf. 26 TOMAS ENEROTH (s):

Herr talman! Det är ett allvarligt läge för fordonsindustrin, och jag tycker att det är viktigt att regeringen nu agerar för att säkra svenska arbetstillfällen och svensk industrikompetens. Hittills har regeringen varit väldigt passiv. Medan Merkel, Sarkozy och andra har varit synliga i den europeiska debatten har statsministern nästan inte uttalat sig alls. Dessutom har regeringen i huvudsak fokuserat på vad man inte kan göra och raljerat över om man ska köpa Volvo men varit väldigt tystlåten med vad man kan göra.

Vi har, precis som företrädare för fordonsindustrin, föreslagit att regeringen ska ta initiativ för att hitta möjliga finansieringslösningar, tidigarelägga fordonsforskning, inte minst för laddhybrider, fundera över en förlängning av miljöbilspremien i stället för att avskaffa den och införa en skrotningspremie.

Min fråga är: Överväger regeringen över huvud taget dessa förslag? Lyssnar ni på fordonsindustrin? Inser inte statsministern att passiviteten också sänder signaler såväl till nuvarande ägare av fordonsindustri som till eventuella andra ägare?

Anf. 27 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Inser Tomas Eneroth och andra socialdemokratiska företrädare, som närmast varje dag lovar mycket stora resurser av skattepengar, att amerikanska bilföretag och bilägare tycker att detta är en intressant utgångspunkt för en förhandling? Det tror jag är precis vad de har tänkt sig. Nödlidande amerikanskägda företag ska förses med svenska skattepengar för att täcka förlusterna. Socialdemokratian vill så gärna hjälpa till genom att ta pengar från pensionärer, från välfärden, från sjukvården och från äldreomsorgen. Man tror dessutom att det automatiskt leder till att Volvo och Saab överlever. Vad har ni för garantier för det?

Dessutom tänker ni regera tillsammans med det parti här i riksdagen som har den mest tydliga avvecklingsplanen för svensk fordonsindustri, nämligen Miljöpartiet, som vill ha en massiv skattechock för bilar och lastbilar. Socialdemokratiens rop på att hela tiden förlösa skattepengar på detta sätt är inte trovärdigt.

Dessutom har jag inte förstått hur man ska lösa det grundläggande problemet att man bygger för många bilar som är för dyra och som vanligt folk inte har råd att köpa. Tala om för mig hur man ska lösa den knuten så ska vi diskutera vem som är bäst på att äga bilar.

Ungdomar som begår brott

Anf. 28 HELENA BOUVENG (m):

Herr talman! Statsministern och jag har ett gemensamt intresse, nämligen unga människor som begår brott. Vi talar ofta om tidiga och tydliga insatser, inte minst inom vårt eget parti, när unga människor i låg ålder av en eller annan anledning begår brott.

Jag har själv varit runt i vårt land och träffat dessa unga killar som redan i låg ålder har börjat sin kriminella bana. Men det är lite som tyder på att det har varit vare sig tidiga eller tydliga insatser.

Jag vet att statsministern nu själv har varit ute och träffat unga på glid. Min fråga till statsministern blir därför vilka erfarenheter han har fått och om statsministern redan nu har kunnat dra några slutsatser för att man ska kunna förhindra att unga människor fortsätter på den kriminella banan.

Anf. 29 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Detta är ett allvarligt samhällsproblem. Det är alldeles för mycket våld och hot i miljön unga människor emellan. Det drabbar såväl tjejer som killar, men våldet är kanske allra tydligast mot unga killar.

Det är rätt tydligt att begångna brott utreds i alldeles för liten utsträckning. De rättsliga reaktionerna är få. Många är rädda för att anmäla. Många gånger vill man inte tala om vad som har hänt.

Prot. 2008/09:42
4 december

*Statsministerns
frågestund*

Hur kan vi då rätta till detta? Ja, till att börja med leder det faktum att man är under 15 år till att man inte blir straffad för det man gör. Men det behöver inte ursäktas att man inte utreder, inte lägger fast vad som skett. Om vi inte gör det, om vi inte är tydliga om vem som gjorde vad, tar djungeltrummorna över. Det finns gott om djungeltrummor. På chattar på Internet kan man påstå vem som har gjort vad, men egentligen är det ingen som vet. Dessutom är det så att just genom att utreda synliggör vi brottsoffren. Då kan vi tala med dem som är drabbade och visa att det inte var deras fel.

När det sker en påföljd är det viktigt att den skakar om, att någonting händer. Alldeles för ofta ser vi unga lagöverträdare som skrattar åt den påföljd de får, det vill säga: I realiteten händer väldigt lite. Därför har vi anledning att göra mer.

Åtgärder i lågkonjunkturen

Anf. 30 ULF HOLM (mp):

Herr talman! Frågan är väl inte, statsministern, om det finns ett slut på kraven på åtgärder utan om det finns en början på åtgärder från regeringens sida.

Statsministern slår sig för bröstet för att OECD ger oss beröm för att vi har den mest expansiva finanspolitiken och en bra statsbudget. Men hur tror du att de människor känner sig som nu blir varslade eller arbetslösa och som inte känner att regeringen gör någonting?

Problemet nu är att företagen inte vågar anställa. Vi måste helt enkelt sätta i gång – få hjulen att snurra igen. Miljöpartiet har föreslagit tidigarelagda järnvägssatsningar och satsningar på fordonsutveckling och på miljö-ROT-avdrag och så vidare.

Problemet är att regeringen inte gör någonting. Det sänder en väldigt allvarlig signal. Är det inte dags, statsministern, att göra någonting, framför allt om statens ekonomi nu är så bra?

Anf. 31 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Jag förstår om folk som lyssnar på detta blir förvirrade. Här påstås det att det inte görs någonting, och sedan får vi en liten lista över saker som vi redan gör. Hur kan 450 miljoner till fordonsforskning inte vara någonting?

Tidigarelagda infrastrukturinvesteringar nämns också. Ja, vi lägger 10 miljarder på en närtidssatsning, med början den 1 januari, med precis den profil som efterfrågas. Det blir löjligt i politiken om vi ska hålla på så här och inte låtsas om det som är föreslaget.

Jag kan respektera att ni tycker att ni har mer pengar än vi. På något sätt finns alltid den risken med oppositionen. Men påstå inte att vi inte kommer med stora resurser! Det finns inte en krona där som har börjat verka. Det kommer att betyda väldigt mycket, men det kommer inte att lösa alla problem av det enkla skälet att vi också har ett bottenfruset finansiellt system. Det gör att krediter till företag inte fungerar och att väldigt mycket är kopplat till oro i det fallet.

Där agerar vi i Europa – vi kan ju inte ensamma lösa detta – för att försöka få på plats ett bankstödssystem som ska göra att förtroendet återvänder och att det finansiella systemet börjar fungera i större utsträck-

ning. Det till stöd tillsammans med våra finanspolitiska åtgärder och, tror jag, den kraftiga räntesänkningen kan börja få fart på ekonomin på ett bra sätt igen.

Omprövning av budgeten

Prot. 2008/09:42
4 december

*Statsministerns
frågestund*

Anf. 32 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! Min fråga är om statsministern har förstått att han precis som näringsministern sänder signaler. När man står och säger att Saab och Volvo är nedläggningshotade, att de inte har produkter som det går att sälja och att de inte är välskötta företag är också det signaler som man skickar ut till omvärlden. Man talar om att Sverige inte har någonting att komma med. Det är precis det som vi socialdemokrater tycker är helt felaktigt. Naturligtvis måste man tala om att vi har någonting att komma med.

Vi har tidigare satsat på branschprogram, och regeringen är beredd att gå vidare där men inte i samma omfattning som vi. Vi har också lagt fram en helt annan budget än den regeringen har lagt fram. Vi har faktiskt tagit hänsyn till det som har skett på finansmarknaden, vilket regeringen inte har gjort.

Man talar om att man har den mest expansiva budgeten. Ja, det beror naturligtvis på att OECD och EU inte har fått ta ställning till Socialdemokraternas budget.

Det vore lite klädsamt om man kunde säga: Vi som regering är beredda att ompröva om vi verkligen fattat rätt beslut när vi lade fram en budget den 22 september.

Jag skulle alltså önska att vi hade en lite mer ödmjuk statsminister.

Anf. 33 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Jag kan möjligen ta lärdom av alla ödmjuka frågeställare.

På tre år höjer Socialdemokraterna skatterna med 70 miljarder och då riktat till företag, dem som ska anställa, och till dem som arbetar. Det innebär en enorm undanträngningseffekt som naturligtvis kommer att göra att vi förlorar väldigt många jobb.

Jag tycker att vi ska vara ärliga i vår beskrivning. Att Saab och Volvo inte är svenskägda är jag inte säker på att alla har uppfattat. Saab är en integrerad del av General Motors, ett stort förlustbringande amerikanskt företag som inte ens längre är ett självständigt bolag. Det görs inte ens egna Saabbilar, utan de görs på plattformar där bilarna har andra skal än andra bilar som finns inom General Motors-koncernen. Det är viktigt att vi förstår vad det är vi talar om.

Volvo är inte svenskägt utan ägs av det amerikanska bilföretaget Ford. Företaget har förvisso satts upp på en försäljningslista. Men attityden att ständigt utlova stora resurser från skattebetalarnas pengar kommer att efterhöras av direktörerna i Detroit. De ser gärna att svenska skattepengar kommer in till nödlidande amerikanska bilföretag. Jag tycker inte att det är rätt utgångspunkt.

Vi måste naturligtvis ställa oss frågan om vad som långsiktigt har överlevnadsförmåga i den delen i de här två amerikanska bilföretagen.

Anf. 34 ÅKE SANDSTRÖM (c):

Herr talman! Trots många positiva insatser från regeringens sida när det gäller satsningen på det finmaskiga vägnätet, på landsbygdsutvecklingsprogram, på en skogspolitik i takt med tiden, på stimulanser för utveckling av alternativ energi och på småföretagande och trots det faktum att bruttoregionprodukten under de två senaste helåren vuxit starkast i de två nordligaste länen står vi inför betydande utmaningar när det gäller att hålla ihop landet, inte minst befolkningsmässigt.

Förutsättningarna för att behålla en solidariskt finansierad välfärd ställs under prövning. Kommer stad och land att ställas mot varandra i stället för att stad och land ska gå hand i hand?

Min fråga är alltså: Hur ser statsministern på den regionala utvecklingen mer allmänt?

Anf. 35 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Nu nämndes norra Sverige. Det är klart att också de i norr känner av avmattningstendenser. Det har ändå varit fascinerande att läsa – själv var jag förra veckan i Gällivare – om företag där uppe som växer och som letar efter arbetskraft i södra Sverige. Det är verkligen inte den bild vi har av hur tidigare industrikriser sett ut. Det beror på att man på flera orter, bland annat i Norrbotten, av tidigare industrikriser har lärt att tänka bredare, mer i mångfald, och att mer uppmuntra till småföretagande.

Det har gjort att en ort som Kiruna, där jag för något år sedan träffade representanter för 700 företag, nu bättre står emot än man tidigare gjort. Vi har ju också utjämningsystem och andra insatser till stöd för att säkerställa en över hela landet jämn och bra kvalitet på välfärden.

Den väldiga livskraft som man visar, inte minst i Norrbotten, gentemot den kris vi ser nu förtjänar att uppmärksammas, tycker jag.

Jobbskatteavdraget

Anf. 36 LARS JOHANSSON (s):

Herr talman! Det är hundratusentals människor som under den närmaste tiden riskerar att bli arbetslösa. Det är unga människor och det är människor som kommer från andra länder och som sedan år 2005 fått chansen att i en högkonjunktur få ett jobb. Många av de här människorna drabbas inte bara av arbetslöshet – de vill ju ha ett jobb – utan också av en särskild skatt. Om man inte jobbar får man ju högre skatt än om man jobbar. Det gäller arbetslösa, pensionärer och dem som tvingas vara hemma på grund av sjukdom.

Det kan till exempel vara en Volvoarbetare som nu blir arbetslös. Med tvåskift har han ungefär 25 000 kronor i månaden. Med a-kassa, om han klarat karensen fullt ut, får han 8 400 kronor mindre i månaden att leva på.

Anser inte statsministern att detta exempel tillsammans med många andra exempel innebär en väldigt orättvis politik för de människor som har det väldigt knapert, väldigt lite att leva på?

Anf. 37 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Vi utlovade en tusenlapp mer i månaden till den som jobbar. Dit har vi nått för 97–98 procent av de heltidsarbetande. Det är det som detta återspeglar. Drivkraften för eget arbete har vuxit. Det är någonting som jag allra mest hört om i hela Sverige. Framför allt gäller det dem som tjänar lite. Det måste gå att leva på sin egen lön. Det måste löna sig bättre att arbeta.

Vi märker att Socialdemokraterna till stora delar har accepterat detta. Men här framställer frågeställaren det hela som en skarp konflikt i svensk politik. Det blir det möjligen i valet, men i Socialdemokraternas senaste budget har en stor del av den här konstruktionen accepterats även om ni nu är kritiska mot den lättnad som kommer och som gäller från årsskiftet.

Jag tror att det fortsatt är ett väldigt verkningsfullt sätt, ja, kanske det mest verkningsfulla sättet av alla, att se till att drivkrafterna för arbete är fortsatt starka och att vi på det sättet säkerställer en arbetslinje också under krisen.

Klimatpolitiken

Anf. 38 JAN-OLOF LARSSON (s):

Herr talman! Isarna smälter, men klimatpolitiken blir allt kallare. Brist på ledarskap, säger en del. Sverige hängs ut internationellt i detta läge då det pågår förhandlingar i Poznan och vi i snabb takt närmar oss Köpenhamnsmötet som kommer att bli avgörande för klimatpolitiken.

Den svenska regeringen driver frågan om maximal flexibilitet, det vill säga att låta oss göra så mycket som möjligt av åtgärderna utanför landet och minimera åtagandena inom landet. Att vi ska hjälpa till i utvecklingsländerna är en självklarhet, speciellt som vi är ett industriland. Men vi har också ett ansvar att göra allt vi kan inom landet. Ett stort åtagande inom landet gynnar vår industri, där mycket av framtidssatsningarna hamnar inom miljötekniken.

Min fråga är: Tänker statsministern se till att regeringen får en helhetssyn på klimatpolitiken och att Sverige tar sitt ansvar? Kommer det någon klimatproposition under våren som visar vad regeringen vill inför Köpenhamnsmötet, eller är den borgerliga regeringens klimatpolitik bara att likna vid kejsarens nya kläder?

Anf. 39 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Först får jag frågor om fordonsindustrin, och sedan kommer helt plötsligt frågor om klimatpolitik med påståenden om att vi driver för lite av klimatpolitiska åtgärder.

Slutsatsen måste bli att vi redan infört alla de styrmedel som man i världen pratar om – CO₂-skatter, gröna certifikat, massvis med subventioner till stöd för omställning. Vi har kommit längre och har mer omfattande program än någon annan, och här framställs det som om vi inte gör någonting.

Innebär det att Socialdemokraterna köper hela det miljöpartistiska skattepaketet när det gäller kilometerskatt, 2 kronor i höjd bensinskatt? Det är åtminstone en profilering från Miljöpartiets sida för att möta den här situationen. Det är en avvecklingsplan för svensk fordonsindustri, som skulle få betydande effekter för de diskussioner som vi haft tidigare.

Vi kommer att presentera vår politik. Och framför allt, skulle jag vilja säga, kommer vi att vara drivande i en värld där alldeles för få tar klimathotet på allvar. Sveriges röst hörs klart, men det är väldigt många som nu ursäktar sig för att göra mindre. Jag hoppas att ni har noterat att det är ett mycket svårt utgångsläge i diskussionerna, och det är inte Sverige som är problemet, tvärtom.

Klimatförändringarna och situationen i Arktis

Anf. 40 ANITA BRODÉN (fp):

Herr talman! Den akuta situation som råder i Arktis gällande glaciär och permafrost är allvarlig och fungerar som en alarmklocka. Klimatförändringen syns allra mest i polarområdena. Permafrosten och glaciärerna smälter, och det är oerhört alarmerande.

Jag deltog nyligen vid en arktisk konferens som var initierad av det franska ordförandeskapet. Där hade man fokuserat på samordning av forsknings- och miljöövervakningsresurser. Man skickade bollen vidare till de påföljande ordförandeländerna Tjeckien och Sverige.

Min fråga till statsministern är om Sverige är berett att på hög politisk nivå inbjuda länder för fortsatta viktiga överläggningar där man bland annat kan lyfta fram sambandet mellan klimatsituation och situationen i Arktis.

Anf. 41 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Vad som är rätt form för detta kan jag inte svara på, men det kommer att vara omfattande möten som just handlar om klimatet, inte minst under den FN-ledda process som nu pågår i Poznan. Det kommer att vara möten under nästa år. Det kommer att vara ett särskilt toppmöte om detta kopplat till generalförsamlingens möte i september i New York nästa år. Därefter är vår förhoppning att få ett internationellt avtal på plats i Köpenhamn i december. Men det kommer också på alla andra nivåer att vara möten.

Situationen i Arktis är särskilt alarmerande. Klimatförändringarna syns allra tydligast runt polerna. Det är där som avsmältningen går fortast och syns tydligast.

Det är viktigt att fortsatt uppmärksamma detta, men viktigast av allt är att få en värld som tar globalt ansvar och där alla ingår. Kyotoprotokollet som vi nu har till grund är otillräckligt, det täcker bara 30 procent av de globala utsläppen i de länder som ingår. Nu måste också de största utsläppsländerna i världen göra större ansträngningar och gå in i ett kommande avtal. Där hoppas Sverige kunna vara med och påverka att det kommer fram.

Skatten för pensionärer

Anf. 42 FREDRIK OLOVSSON (s):

Herr talman! Förra lördagen var det öppet hus i riksdagen, och många av dem som kom till oss i skatteutskottet för att ställa frågor var pensionärer som var arga över den straffbeskattning som regeringen har infört. Nästa år ökar regeringen dessutom skillnaderna ytterligare. En normal

pensionär kan se fram emot 68 kronor mer i månaden, medan högavlönade som statsministern och jag själv kan räkna med tio gånger så mycket.

Jag vill skicka frågan från de många arga pensionärer som ställde frågan till mig vidare till den som är ansvarig, nämligen statsministern och den borgerliga regeringen: När tänker ni börja minska skatteflyktan mellan löntagare och pensionärer?

Anf. 43 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Vår arbetslinje är tydlig. Det ska löna sig bättre att arbeta. Indirekt bekräftar det här sättet att ställa frågor på precis det vi har gjort. I andra debatter brukar det heta att vi inte sänker skatten för vanligt folk. Vi får väl ta det den här vägen i stället och konstatera att det är mycket breda skattesänkningar som har skett, över en tusenlapp för ett vårdbidrag. Nästan 1 500 kronor mer för en sjuksköterska från årsskiftet varje månad.

Till detta kommer att vi vid årsskiftet kommer med en skattelättnad som betyder allra mest för de pensionärer som har de minsta marginalerna, de som lever med garantipension. Där är det väsentligt mer som det kommer att fyllas på med för den gruppen av pensionärer. Vi har också genomfört en bredare skattelättnad, men till det kommer den uppräknings av pensionerna som sker och som är frikopplad från det vi gör skattevägen.

Men jobb är grunden för att finansiera välfärd. Det är i grunden det som bygger under pensionssystemet. Därför är det bäst för landets äldre att ha en regering som satsar på att se till att jobben växer till. Det är också sättet att säkra pensionärernas välfärd.

Åtgärder med anledning av finanskrisen

Anf. 44 LARS-ARNE STAXÄNG (m):

Herr talman! Under två år med alliansregeringen har minst 180 000 människor fått arbete. Nu när den internationella lågkonjunkturen drabbar Sverige riskerar arbetslösheten att öka rejält, om det går riktigt illa i motsvarande mån som vi har fått nya arbetstillfällen. Det kommer att drabba inte minst Västsverige väldigt hårt.

När man hör oppositionen låter det som att vi inte skulle ha ett ordentligt budgetpaket nästa år. Därför är det med glädje jag konstaterar att vi kommer att ha en mycket expansiv finansiering med hela 32 miljarder, bland annat hittills rekordmycket för fordonsforskning.

Min fråga blir i den situation som vi befinner oss i nu: Finns det planer på ännu fler åtgärder eller förslag på ändrade lagar som kan gynna oss i den situation som vi står inför?

Anf. 45 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr talman! Det är viktigt att det finns ett fungerande stöd för omställning när varslen kommer. Det finns. Det finns i de särskilda trygghetsförsäkringar som har byggts upp på arbetsmarknaden och i resurser hos Arbetsförmedlingen. Det är också kopplat till frågan om företag som

Prot. 2008/09:42
4 december

*Statsministerns
frågestund*

nu har problem med betydande förluster och överkapacitet. Hur ska deras framtid se ut?

Det som gör det svårt att agera i det här läget är att många av företagen inte är svenskägda utan amerikanskägda. Vi vet att ett kongressförhör med högsta ledningen för amerikanskägda bilföretag nu är nära förestående. När dessa utformar ett paket – vi vet inte om det blir av eller hur stort det blir – kommer det säkert att få spridningseffekter på svenska förhållanden. Men vi måste rimligen se vad det är man tänker sig att göra. Vi måste också ställa frågan vad deras långsiktiga idé som ägare är och fråga, om de säger att de vill sälja, till vem de i så fall ska sälja vidare och utgå från den situationen.

När man nu diskuterar förutsättningar för fordonsproduktion i Sverige glöms det lätt bort att väldigt många av besluten numera tyvärr inte fattas i Sverige utan i USA.

Anf. 46 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Därmed är frågestunden slut. Vi ber att få tacka statsministern och övriga deltagare för deltagandet i dagens frågestund.

3 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2008/09:147

Till riksdagen

Interpellation 2008/09:147 A-kassa för föräldralediga
av Jasenko Omanovic (s)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 20 januari 2009.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresa.

Stockholm den 21 november 2008

Arbetsmarknadsdepartementet

Sven Otto Littorin (m)

Enligt uppdrag

Karin Renman

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2008/09:167

Till riksdagen

Interpellation 2008/09:167 Friluftslivets potential
av Gunvor G Ericson (mp)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 16 december 2008.

Miljöministern har inte möjlighet besvara interpellationen inom anvisad tid på grund av redan inbokade engagemang.

Stockholm den 28 november 2008

Miljödepartementet

Andreas Carlgren (c)

Enligt uppdrag

Lena Ingvarsson

Expeditions- och rättschef

Prot. 2008/09:42

4 december

4 § Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen

Förste vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:

2008/09:FPM38 Grönbok om jordbruksprodukters kvalitet

KOM(2008)641 till miljö- och jordbruksutskottet

2008/09:FPM39 Förordning om handel med timmer och träprodukter

KOM(2008)644 till miljö- och jordbruksutskottet

2008/09:FPM40 Förordning om förbud mot handel med sälprodukter

KOM(2008)469 till miljö- och jordbruksutskottet

2008/09:FPM41 Förhandlingsdirektiv om avtalet mellan Kanada och

Euratom om kärnkraftens användning för fredliga ändamål

KOM(2008)658 till utrikesutskottet

2008/09:FPM42 Rättslig ram för Europeisk forskningsinfrastruktur

KOM(2008)467 till utbildningsutskottet

5 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Propositioner

2008/09:77 till skatteutskottet

2008/09:78 till justitieutskottet

2008/09:83 till skatteutskottet

2008/09:91 till civilutskottet

Redogörelser

2008/09:RRS9 till socialförsäkringsutskottet

2008/09:RRS11 till utbildningsutskottet

2008/09:RRS12 till finansutskottet

Motioner

2008/09:So7 och So8 till socialutskottet

6 § Bordläggning

Anmälades och bordlades

Proposition

2008/09:67 Civilrättsliga sanktioner på immaterialrättens område – genomförande av direktiv 2004/48/EG

Motioner

med anledning av prop. 2008/09:69 Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan (ISAF)

2008/09:U9 av Hans Linde m.fl. (v)

2008/09:U10 av Urban Ahlin m.fl. (s)

2008/09:U11 av Peter Rådberg m.fl. (mp)

med anledning av prop. 2008/09:76 Forum för prövning av slutförvaringssystem för använt kärnbränsle eller kärnavfall

2008/09:MJ2 av Lage Rahm och Tina Ehn (mp)

Miljö- och jordbruksutskottets betänkanden

2008/09:MJU1 Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

2008/09:MJU2 Utgiftsområde 23 Jord- och skogbruk, fiske med anslutande näringar m.m.

2008/09:MJU7 Befogenhet att beslagta fisk och annan egendom enligt fiskelagen

Försvarsutskottets betänkande

2008/09:FöU4 Immunitet och privilegier för Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete (Occar)

7 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställdes

den 3 december

2008/09:186 Möjlighet att ta ut marknadshyra

av *Peter Hultqvist* (s)

till statsrådet Mats Odell (kd)

2008/09:187 Varsel i Dalarna

av *Peter Hultqvist* (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2008/09:188 Pensionärernas ekonomiska situation

av *Veronica Palm* (s)

till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

2008/09:189 Skärpt tillsyn av förskoleföretagen

av *Veronica Palm* (s)

till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

2008/09:190 Penningpolitiken och politiskt anställdas bloggar
av *Peter Hultqvist* (s)
till statsrådet *Cristina Husmark Pehrsson* (m)

Prot. 2008/09:42
4 december

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 9 december.

8 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 4 december

2008/09:293 Nordisk asylsamordning

av *Hans Wallmark* (m)

till statsrådet *Tobias Billström* (m)

2008/09:312 Svenskt stöd för stängning av Guantánamolägre

av *Kalle Larsson* (v)

till statsrådet *Tobias Billström* (m)

2008/09:319 Tillämpning av regler för anhöriginvandring

av *Hans Olsson* (s)

till statsrådet *Tobias Billström* (m)

2008/09:322 Försäljning av JAS Gripen till Thailand

av *Hans Linde* (v)

till statsrådet *Ewa Björling* (m)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 9 december.

9 § Kammaren åtskildes kl. 14.49.

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

LISBET HANSING ENGSTRÖM

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Statsministerns frågestund	1
Anf. 1 FÖRSTE VICE TALMANNEN	1
<i>Insatser med anledning av varsel</i>	<i>1</i>
Anf. 2 MONA SAHLIN (s).....	1
Anf. 3 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	1
Anf. 4 MONA SAHLIN (s).....	2
Anf. 5 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	2
<i>Statsbidrag till kommuner och landsting.....</i>	<i>2</i>
Anf. 6 LARS OHLY (v).....	2
Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	3
Anf. 8 LARS OHLY (v).....	3
Anf. 9 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	3
<i>Begreppet utanförskap.....</i>	<i>4</i>
Anf. 10 PETER ERIKSSON (mp)	4
Anf. 11 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	4
Anf. 12 PETER ERIKSSON (mp)	5
Anf. 13 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	5
<i>Diskriminering på grund av ålder.....</i>	<i>5</i>
Anf. 14 CURT LINDEROTH (m)	5
Anf. 15 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	6
<i>Statistikunderlag i jobbkrisen.....</i>	<i>6</i>
Anf. 16 SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s).....	6
Anf. 17 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	7
<i>Räntesänkningar.....</i>	<i>7</i>
Anf. 18 CARL B HAMILTON (fp).....	7
Anf. 19 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	7
<i>Stimulansåtgärder för arbetsmarknaden.....</i>	<i>8</i>
Anf. 20 SONIA KARLSSON (s).....	8
Anf. 21 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	8
<i>Åtgärder för personer utanför arbetsmarknaden</i>	<i>9</i>
Anf. 22 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd).....	9
Anf. 23 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	9
<i>Uppföljning av WHO:s arbete mot fattigdom.....</i>	<i>9</i>
Anf. 24 KENNETH JOHANSSON (c)	9
Anf. 25 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	10
<i>Stöd till fordonsindustrin.....</i>	<i>10</i>
Anf. 26 TOMAS ENEROTH (s).....	10
Anf. 27 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	11
<i>Ungdomar som begår brott.....</i>	<i>11</i>
Anf. 28 HELENA BOUVENG (m)	11
Anf. 29 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	11
<i>Åtgärder i lågkonjunkturen</i>	<i>12</i>
Anf. 30 ULF HOLM (mp).....	12
Anf. 31 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	12

<i>Omprövning av budgeten</i>	13	Prot. 2008/09:42
Anf. 32 EVA-LENA JANSSON (s)	13	4 december
Anf. 33 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	13	
<i>Den regionala utvecklingen</i>	14	
Anf. 34 ÅKE SANDSTRÖM (c).....	14	
Anf. 35 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	14	
<i>Jobbskatteavdraget</i>	14	
Anf. 36 LARS JOHANSSON (s)	14	
Anf. 37 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	15	
<i>Klimatpolitiken</i>	15	
Anf. 38 JAN-OLOF LARSSON (s)	15	
Anf. 39 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	15	
<i>Klimatförändringarna och situationen i Arktis</i>	16	
Anf. 40 ANITA BRODÉN (fp)	16	
Anf. 41 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	16	
<i>Skatten för pensionärer</i>	16	
Anf. 42 FREDRIK OLOVSSON (s)	16	
Anf. 43 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	17	
<i>Åtgärder med anledning av finanskrisen</i>	17	
Anf. 44 LARS-ARNE STAXÄNG (m).....	17	
Anf. 45 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	17	
Anf. 46 FÖRSTE VICE TALMANNEN.....	18	
3 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	18	
4 § Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen	19	
5 § Hänvisning av ärenden till utskott	19	
6 § Bordläggning	20	
7 § Anmälan om interpellationer	20	
8 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	21	
9 § Kammaren åtskildes kl. 14.49	21	

